

Agentschap Zorg en gezondheid adviseert voorzorgsmaatregelen aan omwonenden voormalige brandweersite Nieuw-Arenberg (Kie) na meting van verhoogde PFAS-waarden.

Dienst Communicatie

8|02|2022

In juni 2021 besliste de Vlaamse Regering om alle locaties in kaart te brengen met een verhoogd risico op PFAS-verontreiniging. In het kader van dit onderzoek heeft de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) recent een verkennend bodemonderzoek laten uitvoeren naar de aanwezigheid van PFAS op de voormalige brandweeroefensite Nieuw-Arenberg in Kieldrecht.

De meetresultaten tonen aan dat er een duidelijke aanwijzing is op een ernstige verontreiniging met PFAS in de bodem en het grondwater.

Blootstelling zoveel mogelijk beperken

In afwachting van verder onderzoek adviseert het Agentschap Zorg en Gezondheid aan bewoners in een straal van 500 meter rond de site om een aantal voorzorgsmaatregelen, de zogenaamde ‘no regret-maatregelen’, op te volgen om blootstelling aan de stof zoveel mogelijk te beperken. Contact met PFAS heeft geen onmiddellijk effect op de gezondheid maar langdurige blootstelling kan wel gevolgen hebben. De stoffen stapelen zich immers op in het lichaam.

Het wetenschappelijk onderzoek naar PFAS en de mogelijke impact op de gezondheid is nog volop in evolutie. Op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten en meetresultaten kan het Agentschap de maatregelen aanpassen.

Burgemeester Marc Van de Vijver: “Zoals op andere sites in Vlaanderen, blijkt het oefenterrein van de brandweer in Kieldrecht ook verontreinigd te zijn met PFAS. Omdat het hier gaat om gronden die eigendom zijn van de gemeente zullen we zelf een erkend bodemsaneringsdeskundige aanstellen om het beschrijvend bodemonderzoek te laten uitvoeren, met in latere fase de uiteindelijke sanering. In afwachting daarvan raden we de omwonenden aan om de no-regret maatregelen van Agentschap Zorg en Gezondheid na te leven.”

De geadviseerde ‘no regret’ maatregelen voor op de site en in een straal van 100 en 500 meter rond de site, vindt u in bijlage, alsook een bijlage met meer informatie over PFAS en dit onderzoek van OVAM. Een plan met de perimeters ontvangt u in de loop van dinsdag 8 februari.

Meer informatie

Marc Van de Vijver

Burgemeester

T 0485 50 36 36

E marc.van.de.vijver@beveren.be

Over de voorzorgsmaatregelen:

Joris Moonens

woordvoerder AgentschapZorg en Gezondheid

T 0490 65 46 40

E joris.moonens@vlaanderen.be

Over de metingen en meetresultaten:

Jan Verheyen

woordvoerder OVAM

T 015 284 140

E woordvoerder@ovam.be

Bijlage no regret-maatregelen om blootstelling aan PFAS te vermijden

OP DE SITE:

- Laat kinderen niet spelen op onbedekt terrein op de site.
- Afhankelijk van het gebruik en de weersomstandigheden: het gemeentebestuur zal het verharde terrein op de site regelmatig schoonmaken met water.
- Vermijd dat braakliggende of losse grond op de site verstuift of verwaait.

IN EEN ZONE VAN 100M ROND DE SITE:

Voor ouderen, kinderen tot 12 jaar, immuunverzwakte personen en vrouwen die zwanger willen worden, zwanger zijn of borstvoeding geven:

- Eet geen zelf-geteelde groenten en zelf-geteeld fruit.
- Eet geen eieren van eigen kippen.
- Eet geen zelf-geteeld kleinvee, zoals kippen en konijnen.

Algemene bevolking:

- Eet u zelf-geteelde groenten of fruit? Wissel dan af met producten uit de handel en eet elke dag gevarieerd. Was uw fruit en groenten goed met water voor u ze eet.
- Eet maximaal 1 ei per week van eigen kippen.
- Gebruik uw compost niet als meststof voor uw tuin.
- Vermijd dat braakliggende of losse grond verstuift of verwaait.

Goede hygiëne toepassen:

- Was uw handen regelmatig, zeker voor de maaltijd.
- Maak uw huis binnen schoon met water.

IN EEN ZONE VAN 500M ROND DE SITE:

- Gebruik uw putwater niet als drinkwater, ook niet om koffie, thee of ijsblokjes te maken of om ermee te koken.
- Gebruik uw putwater niet om uw moestuin te bevochtigen of zwembad(jes) te vullen.
- Putwater kan gebruikt worden voor laagwaardige toepassingen zoals uw auto wassen, toilet doorspoelen, oprit afsputten en sierplanten water geven, maar vanuit duurzaamheidsoogpunt gebruikt u hiervoor best regenwater in plaats van putwater.

ALGEMENE AANBEVELINGEN VOOR ALLE OMWONENDEN VAN MOGELIJK PFAS-VERONTREINIGDE ZONES:

- Gezonde voeding is voor iedereen belangrijk. Volg de aanbevelingen in de voedingsdriehoek en eet gevarieerd, van verschillende bronnen.
- Voor alle aansluitbare putwatergebruikers: sluit u aan op het openbaar waterleidingnet.

Deze no regret-maatregelen gelden in afwachting van meer gegevens over de reële PFAS-bodem- of grondwaterverontreiniging na verder onderzoek en metingen in opdracht van OVAM in Vlaanderen.

Bijlage - Meer informatie over PFAS en dit onderzoek

WAT ZIJN PFAS?

Poly- en perfluoralkylstoffen, afgekort PFAS, is een verzamelnaam voor een grote groep van om en bij de 6000 organische verbindingen. PFAS zijn chemische stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen, maar die door de mens zijn gemaakt. Ze zijn niet of nauwelijks biologisch afbreekbaar.

PFAS hebben water-, vuil- en vetafstotende eigenschappen. Daarom worden ze in veel industriële toepassingen en consumentenproducten gebruikt, zoals brandblusschuim, antiaanbaklagen in kookgerei, waterafstotend textiel, bepaalde behandelde papiersoorten en sommige cosmetica en huishoudproducten.

WELKE EFFECTEN KUNNEN PFAS HEBBEN OP DE GEZONDHEID?

PFAS komen in het lichaam terecht via voeding en het inslikken van stof, en in mindere mate door ze in te ademen of via de huid. Doordat ze maar traag afbreken, kunnen ze zich bij herhaaldelijke inname opstapelen in het lichaam.

Van sommige PFAS (zoals PFOS en PFOA) is bekend dat ze schadelijke effecten kunnen hebben op de gezondheid van mensen. Die effecten doen zich niet onmiddellijk voor, maar ze kunnen op langere termijn optreden door de langdurige blootstelling en opstapeling in het lichaam.

Volgens de huidige stand van het onderzoek zijn de voornaamste mogelijke schadelijke effecten bij de mens:

- Verstoring van het immuunsysteem.
- kleine vermindering van het geboortegewicht
- verhoogde cholesterolgehalten
- verstoring van de leverwerking
- daling van de schildklierhormonen

Er is geen behandeling mogelijk om PFAS uit het lichaam te verwijderen. Alleen door blootstelling zoveel mogelijk te beperken, zal de hoeveelheid PFAS in het lichaam langzaam afnemen.

WAT KUNT U DOEN OM DE BLOOTSTELLING AAN PFAS TE VERMIJDEN?

Het Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse overheid adviseert u, in overleg met de OVAM en het gemeentebestuur van Beveren, om de no regret-maatregelen in acht te nemen die u in de bijlage terugvindt.

Dat zijn maatregelen die worden genomen uit voorzichtigheid, als er nog geen volledige wetenschappelijke kennis is over een bepaalde problematiek. Ze kunnen veranderen in tijd, ruimte en

inhoud naargelang er meer data en inzicht beschikbaar komen. In dit geval zijn het maatregelen die helpen om onze blootstelling aan PFAS te beperken en om opstapeling en belasting in ons lichaam te voorkomen.

WAAROM DIT BODEMONDERZOEK IN MIJN REGIO?

In juni 2021 besliste de Vlaamse Regering om alle locaties in kaart te brengen met een verhoogd risico op PFAS-verontreiniging. Bij deze inventarisatie werd een specifiek op PFAS gericht verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op o.a. brandweeroefenterreinen. Er werden stalen genomen van de aarde en het grondwater werd onderzocht aan de hand van peilbuizen.

WAT HEEFT DIT BODEMONDERZOEK VASTGESTELD EN WAT WORDT NOG VERDER ONDERZOEKT?

De meetresultaten tonen aan dat er een duidelijke aanwijzing is op een ernstige verontreiniging met PFAS in de bodem en in het grondwater. Er moet dus verder onderzoek uitgevoerd worden naar PFAS in de in de bodem en het grondwater. In dat onderzoek wordt de verontreiniging verder in kaart gebracht en wordt er nagegaan of er van die verontreiniging een risico uitgaat voor mens en milieu.

Omdat het hier gaat om gronden die eigendom zijn van de gemeente zullen we zelf instaan voor het aanstellen van een bodemsaneringsdeskundige, het laten uitvoeren van het beschrijvend bodemonderzoek en het laten uitvoeren van de uiteindelijke sanering.